

Stockholm 2018-08-20

Kulturdepartementet
Enheten för demokrati och det
civila samhället

IOGT-NTO:s remissvar om DS 2018:13 Långsiktigt stöd till det civila samhället

Ref: Ku2018/01074/D

Sammanfattning

För IOGT-NTO är det viktigaste som tas upp i utredningen behovet av att skilja på verksamhetsbidrag och organisationsbidrag. Detta behöver förstärkas i linje med de skrivningar som finns i folkrörelseutredningen och propositionen om en politik för det civila samhället. Utöver detta ser vi att fler bidrag än de två som nämns behöver omklassificeras och att tvååriga bemyndiganden bör bli huvudregel samt ett behov av samlad informationssamordning.

Vi kan inte nog understryka hur viktigt omfattande och fritt ekonomiskt stöd till civilsamhället är för att driva samhällets utveckling framåt, stärka demokratin, vara en arena för människors engagemang och självförverkligand samt som aktiv aktör för samhällsnyttan.

Allmänna kommentarer

I folkrörelseutredningen framgår det tydligt att de två bidragsformerna "Organisationsbidrag" och "Verksamhetsbidrag" är vitt skilda i deras syfte och uppföljning.

Denna utrednings slutsats om att det behövs fler organisationsbidrag är rimlig men enbart om det tydligt skiljas från andra former av bidrag, till exempel verksamhetsbidrag. I fortsättningen bör endast bidragsformen "organisationsbidrag" kallas generellt bidrag för att tydliggöra detta.

Verksamhetsbidragets finns för en specifik verksamhet och därmed ska prestation, resultat och effekter följas upp. Det bör därför inte benämnas som generella bidrag. Dessa två bidragsformer bör tydligt separeras i uppföljning och i statistiken.

Förutom de värden med ett större organisationsbidrag som denna och tidigare utredningar lyfter fram menar vi att ett ökat organisationsbidrag även möjliggör för ideella organisationer att utveckla idéer och hitta lösningar på samhällsproblem löpande i verksamheten.

Kommentarer för varje bedömning

Bedömning 10.1: "Fler organisationsbidrag bör övervägas"

"Bedömning: Det bör övervägas om de två bidragen i tabell 10.1 ska fördelas i form av organisationsbidrag istället för verksamhets- eller projektbidrag."

IOGT-NTO:s kommentar: Vi anser att det kan finnas fler bidrag som bör omklassificeras och vill ytterligare poängtera vikten av att skilja på organisationsbidrag och verksamhetsbidrag i enlighet med våra Allmänna kommentarer som vi skriver om tidigare.

Bedömning 10.2: Bemyndiganden

"Bedömning: Huvudinriktningen vid hanteringen av statens bidrag till det civila samhället bör vara att berört departement äskar ett minst tvåårigt beställningsbemyndigande för berörda anslag. Regeringsbeslut om beställningsbemyndigande bör dock fattas efter sedvanlig prövning från fall till fall."

IOGT-NTO:s kommentar: Vi stödjer denna bedömning men tycker att en något skarpare skrivning behövs för att det tvååriga bemyndigandet ska bli norm och avsteg från detta måste motiveras.

Bedömning 10.3.1: God information till organisationerna

Bedömning: Relevanta bidragsgivande myndigheter bör ges i uppdrag att se över vilken information de ger till berörda organisationer om möjligheten att ansöka om bidrag och hur denna information förmedlas. Uppdraget ska rymmas inom myndigheternas beslutade och beräknade anslagsramar.

IOGT-NTO:s kommentar: Vi tillstyrker detta och vill påpeka att det finns ett behov av samordning där all information finns samlad på ett ställe.

Bedömning 10.3.2: Mer enhetliga förordningar, särskilt för organisationsbidrag

"Bedömning: När ändringar i befintliga bidragsförordningar eller nya förordningar beslutas bör det eftersträvas att förordningarna utformas på ett enhetligt sätt. Det bör särskilt gälla för organisationsbidrag."

IOGT-NTO:s kommentar: Vi ser fördelar med bedömningen men ser en risk att civilsamhällets stora variation begränsas om alla blir stöpta i samma form om detta blir allt för enhetligt.

Bedömning 10.3.3: Ansökningsförfarandet och återrapporteringen

”Bedömning: De myndigheter som betalar ut bidrag till organisationer i det civila samhället bör se över de regler som gäller ansökan och återrapportering för att, om möjligt, underlätta administrationen för de organisationer som berörs. I översynen bör även möjligheterna till digitalisering beaktas.”

IOGT-NTO:s kommentar: Vi stödjer denna bedömning, inte minst eftersom fokus allt för ofta snarare är kontroll och uppföljning än på lärdomar och utveckling. Ökad tillit behöver genomsyra även bidrag till civilsamhället.

Bedömning 10.3.4: Revision

”Bedömning: Riktlinjer för vad revision av bidrag ska omfatta bör tas fram av berörd myndighet, eventuellt i samarbete med andra myndigheter.”

IOGT-NTO:s kommentar: Vi tillstyrker denna bedömning.

IOGT-NTO

Johnny Mostacero
Förbundsordförande

Peter Moilanen
Generalsekreterare